

at det tidligere Landstingsarbejde er blevet væsentligt underkendt, og at vi nu er henviste til idenne Sag væsentligt at begynde forfra. Jeg nægter ikke, at det paa mig har virket deprimerende at være Vidne til, at Lovforslag, der ved deres Forelæggelse, som det her er sket, er holdte tæt op ad den Opfattelse, som den enstemmige Fagkunds-kab har tilkendegivet, efter en indgaaende Behandling i dette Ting er af det andet Ting i det Omfang, som Tilfældet har været, blevet ændret i Overensstemmelse med den personlige Opfattelse, som en Repræsentant for Fagkunds-kaben — og vel at mærke en Repræsentant for Fagkunds-kaben, der under sit Udvalgsarbejde ved Tilrettelægnings af Lovene var ganske enig med den øvrige Fagkunds-kab. — har fundet det opportunt paa et saa sent Stadium af Forhandlingerne at give Luft. En saadan Fremgangsmaade fremmer ikke Løsningen af den her foreliggende Lovgivningsopgave. Jeg kræver selvfølgelig ikke, at den ene af Rigsdagens Afdelinger, selv hvor det, som her, drejer sig om rent faglige, rent upolitiske Lovgivningssemner, skal uden behørig Adgang til Censur acceptere den Affattelse, som et Lovforslag har faaet i det Ting, der først har haft det til indgaaende Behandling. Men jeg minder om, at her var Tale om Lovgivningsforanstaltninger af rent faglig, upolitisk Karakter, der var omhyggeligt tilrettelagte af en enig Fagkunds-kab, og under de Omstændigheder tror jeg unægtelig, at det vilde være til Gavn baade for Rigsdagens Arbejdspræstation og for dens Anseelse, om det af Tingene, der først har haft en saadan Lovgivningsopgave til indgaaende Behandling, fik sit Arbejde væsentligt godkendt af det andet Ting. Hvem ved, maaske vil den nye Forfatning komme til at virke til Fremme af det her fremholdte Princip, idet den ene af Rigsdagens Afdelinger, naar begge Afdelinger er blevet til under Omstændigheder, der gør, at de kan betegnes som Helsøskende eller i hvert Fald som Halvsøskende, ikke i det Omfang, som det nu jævnlig er Tilfældet, føler Trang til at præge sit specielle Stempel dybt i saadanne Lovgivningsarbejder, som det andet har undergivet en indgaaende Behandling. Skulde det ske, vilde jeg betragte det som en Vinding for Rigsdagsarbejdet, thi som Forholdene nu stiller sig, former dette sig jævnlig som et Sisyfosarbejde, som et Arbejde, der betinger et stærkt fremtrædende Arbejdsspild, og som hos den enkelte, der har sin Tid nogenlunde vel besat, jævnlig

vækker Erkendelsen af, at aktiv Deltagelse i Rigsdagsarbejdet dels foranlediger, at man ofte faar sin Tid meget daarligt udnyttet, og dels foranlediger, at man maa se sig henvist til at nøjes med meget ringe Frugter af sin Arbejdsindsats. Man siger jo imidlertid, at ingenting er saa galt, det er jo godt for noget. Og min her fremholdte Erkendelse af, at Deltagelse i Rigsdagsarbejdet jævnlig former sig som et fremtrædende Spild af Tid og Arbejde, har for mit Vedkommende medført et umiskendeligt Gode, nemlig dette, at naar 'nu den nye Forfatningsordning og Valgordning giver ogsaa mig Anvisning paa at beskikke mit politiske Bo, vil jeg have meget let ved at forsone mig dermed ud fra den her nævnte Erkendelse af, at en ærlig Bestræbelse efter at udnytte sin Tid til positivt og frugtbringende Arbejde ofte forbliver utilfredsstillet ved Deltagelse i Rigsdagsarbejdet. Denne Erkendelse vil for mit Vedkommende være den dominerende, ogsaa naar mine Landstingsdage er talte, og den vil, hvor underligt det maaske kan lyde, være stærk nok til at gardere mig mod endog enhver syrlig Smag af Rønnebærrerne.

Endnu til Slutning kun et Par Bemærkninger om den her forestaaende Behandling af de foreliggende Lovforslag. Jeg har allerede peget paa, at Forarbejderne til disse blev iværksat for snart 12 Aar siden, og i Søfartskredse kræver man med stigende Styrke den tiltrængte Reform af de gældende Love. En længe fortsat Tovtrækning mellem Rigsdagens to Afdelinger om disse Lovforslag vilde jeg af den Grund anse for utilbørlig, at det er Søfarten, der under de Omstændigheder ganske uforskyldt vil komme til at udrede Krigsomkostningerne. Hensynet hertil maa, mener jeg, afgjort diktere et passende Maal af Resignation ved Behandlingen af disse Lovforslag. Og i Overensstemmelse med de Udtalelser, der allerede er fremkommet, skal jeg erklære, at et saadant passende Maal af Resignation er vi fra vor Side ogsaa rede til at yde som Medvirkning til disse Lovforslags hurtige Fremme.

Richelieu: Jeg har med megen Interesse hørt de Udtalelser, som den sidste ærede Taler (Sonne) fremsatte, og da de her foreliggende Lovforslag om Navigationsundervisning og Sønæring berører et Erhverv, som jeg er nøje knyttet til, kunde jeg ønske at fremkomme med nogle faa Udtalelser, til Dels som Svar paa den sidste ærede Talers Bemærkninger. Skønt jeg ikke havde Sæde